

VENDIM
Nr. 110, datë 10.6.2024

**PËR NJË NDRYSHIM NË RREGULLAT E TREGUT TË ENERGJISË
ELEKTRIKE, TË MIRATUARA ME VENDIMIN E BORDIT TË ERE-s NR. 347, DATË
27.12.2022**

Në mbështetje të neneve 16, 18, pika 1, gjerat “a” dhe “dh”, 19, gjerat “a”, 57 dhe 98, të ligjit nr. 43/2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”, të ndryshuar; të VKM-së nr. 519, datë 13.7.2016, “Për miratimin e modelit të tregut të energjisë elektrike”, të ndryshuar; të VKM-së nr. 456, datë 29.6.2022, “Për miratimin e kushteve për vendosjen e detyrimit të shërbimit publik, që do të zbatohen ndaj të licencuarve në sektorin e energjisë elektrike, të cilët ushtrojnë aktivitetin e prodhimit, transmetimit, shpërndarjes dhe furnizimit me energji elektrike”, të ndryshuar, si dhe të nenit 15, të “Rregullores për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s”, miratuar me vendimin e Bordit të Entit Rregullator të Energjisë (ERE) nr. 96, datë 17.6.2016; Bordi i ERE-s, në mbledhjen e tij të datës 10.6.2024, pasi shqyrtoi relacionin e përgatitur nga Grupi i Punës, me nr. 686/1 prot., datë 7.6.2024, “Për një ndryshim në rregullat e tregut të energjisë elektrike, të miratuara me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 347, datë 27.12.2022”,

konstatoi se:

- Bordi i ERE-s, me vendimin nr. 347, datë 27.12.2022, vendosi të miratojë Rregullat e Tregut të Energjisë Elektrike (rregullat e ALPEX-it, përkufizimet, procedura e tregtimit, si dhe procedurat e klerimit dhe shlyerjes).

- Me vendimin nr. 106, datë 23.3.2023, Bordi i ERE-s vendosi të miratojë disa shtesa në Rregullat e Tregut të Energjisë Elektrike, të miratuara me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 347, datë 27.12.2022, me qëllim saktësimin e disa prej procedurave përfshirë dhe anekset përkatëse.

- Në vijim, shoqëria “ALPEX” sh.a., me shkresën nr. 329 prot., datë 11.9.2023, ka paraqitur pranë ERE-s propozimin për disa ndryshime në aneksin nr. 3, të vendimit të Bordit të ERE-s nr. 106, datë 23.3.2023, “Mbi miratimin e disa shtesave në Rregullat e Tregut të Energjisë Elektrike, të miratuara me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 347, datë 27.12.2022”.

- Në vijim të komunikimeve ndërmjet ERE-s dhe shoqërisë “APLEX” sh.a., me qëllim qartësimin e propozimit, lidhur me nevojën për ndryshimet e aneksit nr. 3 të Rregullave të Tregut, shoqëria “ALPEX” sh.a. ka argumentuar dhe ka bërë me dije se, pas një analize të mirëfilltë, e cila përmbush kërkesat rregullatore, paraqet një kërkesë të re për ndryshimin e këtij aneksi, duke theksuar se:

“Me hyrjen në fuqi të VKM-së nr. 46, datë 31.1.2024, “Për disa shtesa dhe ndryshime në vendimin nr. 456, datë 29.6.2022, të Këshillit të Ministrave, ‘Për miratimin e kushteve për vendosjen e detyrimit të shërbimit publik, që do të zbatohen ndaj të licencuarve në sektorin e energjisë elektrike, të cilët ushtrojnë aktivitetin e prodhimit, transmetimit, shpërndarjes dhe furnizimit me energji elektrike’”, është parashikuar se volumet me çmim të rregulluar, të cilat do të tregtohen midis kompanive publike të sistemit elektroenergjitik dhe operatorëve privatë mund të tregtohen nga ALPEX nëpërmjet instrumentit financiar. Këto volume do të tregtohen si kontrata financiare, ku ALPEX-i ka detyrimin të garantojë livrimin e volumeve përkatëse. Në këto kushte, ALPEX-i propozon disa ndryshime në propozimin për Portofolat e Anëtarëve të Bursës, që do trajtohen me Urdhërporosi Marrëse të Çmimit me Përparësi (Shitjeje/Blerjeje), duke i dhënë këtyre kontratave prioritetin e parë, si dhe duke parashikuar hapat që do të ndërmerren për të eliminuar rreziqet e mundshme, të tilla si mekanizmi i deklarimit paraprak për portofolat çift të këtyre kontratave, monitorimi i ALPEX-it kundrejt volumeve të deklaruar që rrjedhin nga këto kontrata, si dhe e drejta e ALPEX-it për të refuzuar urdhërporositë

në shkelje të këtyre kontratave, referuar seksionit F.2.6 të Rregullave të Tregut të Energjisë Elektrike - Kushtet e Përgjithshme.”.

- ERE ka konstatuar se ndryshimet e propozuara për miratim nga shoqëria “ALPEX” sh.a., rezultojnë në mënyrën e renditjes, për sa i përket sasive të energjisë elektrike të ofertuara nëpërmjet Portofolave si Urdhërporosi PPT, bazuar në kontratat e brendshme afatgjata OTC midis blerësve dhe shitësve, do të tregtohen në ALPEX si kontrata tip financiare, të miratuara nga ERE, sipas parashikimeve në Modelin e Tregut të Energjisë Elektrike dhe ndryshimeve të miratuara me VKM-në nr. 46/2024, “Për disa shtesa dhe ndryshime në vendimin nr. 456, datë 29.6.2022 të Këshillit të Ministrave, Për miratimin e kushteve për vendosjen e detyrimit të shërbimit publik, që do të zbatohen ndaj të licencuarve në sektorin e energjisë elektrike, të cilët ushtrojnë aktivitetin e prodhimit, transmetimit, shpërndarjes dhe furnizimit me energji elektrike”.

- Gjithashtu, në këtë aneks janë përcaktuar dhe disa procedura teknike për mënyrën e realizimit të këtyre transaksioneve, të cilat janë të domosdoshme për funksionimin e tregtimit të këtyre kontratave financiare në bursë. Më tej, vijojnë të jenë të grupuara me përparësi në kurbën e blerjeve sasitë e energjisë elektrike të ofertuara nga “OST” sh.a. dhe “OSSH” sh.a., të vendosura si Urdhërporosi Marrëse e Çmimit me Përparësi Blerjeje për blerjen e humbjeve respektive të energjisë elektrike në treg të lirë. Për sa i përket Portofolave të Anëtarëve të Bursës që duhet të vendosin Urdhërporosi Marrëse të Çmimit me Përparësi Shitjeje sipas prioriteteve, vërehet se pikat 2 dhe 4 janë bashkuar në një të vetme si “sasia e energjisë elektrike e ofertuar nga entiteti që do të luajë rolin e operatorit të burimeve të rinovueshme (REO) e vendosur si Urdhërporosi Marrëse e Çmimit me Përparësi Shitjeje”, e cila do të renditet e dyta në kurbën e grupuar të shitjeve.

- Ndryshimet e propozuar janë të njëjta me sa parashikuar në VKM-në nr. 46/2024. Në këtë kuptim, është vlerësuar të vijohet me miratimet e ndryshimeve të aneksit 3, për aq kohë sa palët e interesuara janë njohur me përmbajtjen e VKM-së më herët dhe nuk kanë shprehur komente apo kundërshtime në procesin e miratimit të VKM-së së sipërcituar.

- Gjithashtu, në përputhje me memorandumun e mirëkuptimit të WB6, në datën 21 tetor 2021, ERE, Zyra e Rregullatorit për Energji e Kosovës (ZRRE), së bashku me Operatorët e Sistemit, Transmetimit të Shqipërisë (OST) dhe të Kosovës (KOSTT), me mbështetjen e USAID-it, kanë nënshkruar marrëveshjen kuadër (kornizë) për bashkimin e tregjeve të energjisë elektrike të Shqipërisë dhe Kosovës, të nevojshme për operimin e bashkimit të Tregut të Ditës në Avancë dhe atë Brenda së Njëjtës Ditë, ju bëjmë me dije se: “Propozimi për aprovim, lidhur me përcaktimin e Portofolave të Anëtarëve të Bursës që do trajtohen me Urdhërporosi Marrëse të Çmimit me Përparësi (Shitjeje/Blerjeje) dhe renditjen e tyre sipas prioritetit në Tregjet e Ankandeve të Ditës në Avancë dhe Brenda së Njëjtës Ditë në Bursën Shqiptare të Energjisë Elektrike - ALPEX sh.a.” është miratuar dhe nga Bordi i ZRRE-së me vendimin nr. 1768_2023, në përputhje me modelin e tregut të energjisë elektrike të Republikës së Kosovës.

Për gjithë sa më sipër, Bordi i ERE-s

VENDOSI:

1. Miratimin e një ndryshimi në Rregullat e Tregut të Energjisë Elektrike, të miratuara me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 347, datë 27.12.2022, të ndryshuara si më poshtë vijon:

“ANEKS nr. 3 – Portofolat e Anëtarëve të Bursës që do trajtohen me Urdhërporosi Marrëse të Çmimit me Përparësi (Shitje/Blerjeje) dhe renditjen e tyre sipas prioritetit në Tregjet e Ankandeve të Ditës në Avancë dhe Brenda së Njëjtës Ditë në Bursën Shqiptare të Energjisë Elektrike.

- Portofolat e Anëtarëve të Bursës që duhet të vendosin Urdhërporosi Marrëse të Çmimit me Përparësi (PPT) Blerjeje, do të renditen në kurbën e grupuar të blerjeve sipas prioriteteve të mëposhtme:

1. Sasitë e energjisë elektrike të ofertuara nëpërmjet Portofolave si Urdhërporosi PPT bazuar në kontratat e brendshme afatgjata OTC midis blerësve dhe shitësve do të renditen në segmentin e parë të kurbës së grupuar të blerjeve. Këto kontrata do të tregtohen në ALPEX si kontrata tip financiare, të miratuara nga ERE, sipas parashikimeve në Modelin e Tregut të Energjisë Elektrike. Këto kontrata duhet të deklarohen në ALPEX, nëpërmjet Mjetit Elektronik të Emëruar, jo më vonë se 5 (pesë) ditë para ditës së parë të livrimit, duke plotësuar formularin standard për këtë qëllim. Në rast se Mjeti Elektronik i Emëruar nuk është në funksion, atëherë procedura alternative e deklarimit në ALPEX të këtyre kontratave do të jetë dërgimi nëpërmjet postës elektronike, me adresë: trade@alpex.al dhe dot@alpex.al. Me dorëzimin e këtij formulari, ALPEX-i do të krijojë portofolat respektiv, ku pala blerëse do të ofertojë sasitë e energjisë elektrike të parashikuara në këtë kontratë. Pala blerëse njeh të drejtën e ALPEX-it për të aplikuar parashikimet e seksionit F.2.6, “E drejta për të refuzuar Urdhërporositë”, të Rregullave të Tregut të Energjisë Elektrike - Kushtet e Përgjithshme. ALPEX-i ka të drejtë të anulojë/fshijë Urdhërporositë në portofolin respektiv të blerësit si Urdhërporosi PPT, në rastin kur sasia e energjisë elektrike të ofertuar është më e vogël se sasia e vendosur në portofolin përkatës të shitësit si Urdhërporosi PPT. Në rastin kur kjo sasi është më e madhe, në mënyrë që ALPEX-i mos të aplikojë të drejtën për të anuluar/fshirë urdhërporositë në portofolin respektiv të blerësit si Urdhërporosi PPT, duhet që pala shitëse të ketë ofertuar sasi në portofolat e tjerë, si Urdhërporosi të Thjeshta, të cilat së bashku me sasinë e ofertuar në portofolin përkatës të shitësit si Urdhërporosi PPT të jetë e barabartë ose më e madhe se sasia e energjisë elektrike e vendosur në portofolin PPT të blerësit. Në rast se shitësi do të ofertojë sasitë e energjisë elektrike të kësaj kontrate vetëm nëpërmjet Portofolave me Urdhërporosi të Thjeshta, në mënyrë që ALPEX-i mos të aplikojë të drejtën për të anuluar/fshirë Urdhërporositë në Portofolin respektiv të blerësit si Urdhërporosi PPT duhet që pala shitëse të ketë ofertuar sasi jo më të vogël se sasia e energjisë elektrike të vendosur në portofolin PPT të blerësit.

2. Sasia e energjisë elektrike të ofertuar nga “Operatori i Sistemit të Transmetimit” sh.a., e vendosur si Urdhërporosi Marrëse e Çmimit me Përparësi Blerjeje për blerjen e humbjeve në treg të lirë do të renditet e dyta në kurbën e grupuar të blerjeve.

3. Sasia e energjisë elektrike e ofertuar nga “Operatori i Sistemit të Shpërndarjes” sh.a., e vendosur si Urdhërporosi Marrëse e me Përparësi Blerjeje për blerjen e humbjeve në treg të lirë, do të renditet e treta në kurbën e grupuar të blerjeve.

- Portofolat e Anëtarëve të Bursës, që duhet të vendosin Urdhërporosi Marrëse të Çmimit me Përparësi (PPT) Shitjeje, do të renditen në kurbën e grupuar të shitjeve sipas prioriteteve të mëposhtme:

1. Sasitë e energjisë elektrike të ofertuara nëpërmjet Portofolave si Urdhërporosi PPT, bazuar në kontratat e brendshme afatgjata OTC midis blerësve dhe shitësve, do të renditen në segmentin e parë të kurbës së grupuar të shitjeve. Këto kontrata do të tregtohen në ALPEX si kontrata tip financiare, të miratuara nga ERE, sipas parashikimeve në Modelin e Tregut të Energjisë Elektrike. Këto kontrata duhet të deklarohen në ALPEX nëpërmjet Mjetit Elektronik të Emëruar jo më vonë se 5 (pesë) ditë para ditës së parë të livrimit, duke plotësuar formularin standard për këtë qëllim. Në rast se Mjeti Elektronik i Emëruar nuk është në funksion, atëherë procedura alternative e deklarimit në ALPEX të këtyre kontratave do të jetë dërgimi nëpërmjet postës elektronike, me adresë: trade@alpex.al dhe dot@alpex.al. Me dorëzimin e këtij formulari, ALPEX-i do të krijojë Portofolat respektiv ku pala blerëse do të ofertojë sasitë e energjisë elektrike të parashikuara në këtë kontratë. Pala blerëse njeh të drejtën e ALPEX-it për të aplikuar parashikimet e seksionit F.2.6 F.2.6 “E drejta për të refuzuar

Urdhërporositë”, të Rregullave të Tregut të Energjisë Elektrike - Kushtet e Përgjithshme. ALPEX-i ka të drejtë të anulojë/fshijë Urdhërporositë në portofolin respektiv të shitësit si Urdhërporosi PPT, në rastin kur sasia e energjisë elektrike e ofertuar është më e madhe se sasia e vendosur në portofolin përkatës të blerësit si Urdhërporosi PPT. Në rastin kur kjo sasi është më e vogël, në mënyrë që ALPEX-i mos të aplikojë të drejtën për të anuluar/fshirë urdhërporositë në portofolin respektiv të shitësit si Urdhërporosi PPT, duhet që pala shitëse të ketë ofertuar sasi në Portofolat me Urdhërporosi të Thjeshta, të cilat së bashku me sasinë e ofertuar në portofolin PPT përkatës të tij të jetë jo më e vogël se sasia e energjisë elektrike e vendosur në portofolin PPT të blerësit. Në rast se shitësi do të ofertojë sasi të energjisë elektrike të kësaj kontrate vetëm nëpërmjet Portofolave me Urdhërporosi të Thjeshta, në mënyrë që ALPEX-i mos të aplikojë të drejtën për të anuluar/fshirë Urdhërporositë në Portofolin respektiv të blerësit si Urdhërporosi PPT, duhet që pala shitëse të ketë ofertuar sasi jo më të vogël se sasia e energjisë elektrike të vendosur në portofolin PPT të blerësit. Shitësi mundet të vendosi se cila pjesë e sasisë ose e gjithë sasia e energjisë elektrike sipas kontratës së brendshme afatgjatë do të vendoset si Urdhërporosi Marrëse e Çmimit me Përparësi Shitjeje nëpërmjet Portofolit PPT të krijuar për këtë qëllim. Nëse shitësi vendos që vetëm një pjesë e kësaj sasive do të vendoset si Urdhërporosi Marrëse e Çmimit me Përparësi Shitjeje në Portofolin PPT përkatës, atëherë duhet që pjesën e mbetur e sasisë ta ofertojë nëpërmjet një portofoli tjetër (si një Urdhërporosi e Thjeshtë), ku sasia në një nga çiftet “Çmim–Sasi” të jetë minimalisht sasia e mbetur jashtë Portofolit PPT.

2. Sasia e energjisë elektrike të ofertuar nga entiteti që do të luajë rolin e Operatorit të Burimeve të Rinovueshme (REO) e vendosur si Urdhërporosi Marrëse e Çmimit me Përparësi Shitjeje, do të renditet e dyta në kurbën e grupuar të shitjeve.

3. Sasia e energjisë elektrike e ofertuar nga KESH-i për energjinë elektrike, që do të prodhohet në rastet e shkarkimit të detyruar të kaskadës dhe vendosur si Urdhërporosi Marrëse e Çmimit me Përparësi Shitjeje, do të renditet e treta në kurbën e grupuar të shitjeve.

- Sasi të energjisë elektrike të ofertuara për këto kontrata të vendosura si Urdhërporosi Marrëse e Çmimit me Përparësi Blerje/Shitjeje apo Urdhërporosi e Thjeshtë nuk lejohen të ofertojnë si Urdhërporosi në Bllok.”.

2. Aneksi nr. 3 i “Rregullave të tregut të energjisë elektrike”, i miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 106, datë 23.3.2023, shfuqizohet.

3. Drejtoria Juridike dhe e Zgjidhjes së Mosmarrëveshjeve të njoftojë Bursën Shqiptare të Energjisë Elektrike – ALPEX sh.a., Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë dhe palët e interesit për vendimin e Bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi më datë 1 korrik 2024.

Çdo palë e përfshirë në këtë procedurë mund t’i kërkojë ERE-s, brenda 7 ditëve kalendarike nga data e marrjes së vendimit, rishikimin e vendimit të Bordit në rast se ka siguruar prova të reja që mund ta çojnë Bordin në marrjen e një vendimi të ndryshëm nga i mëparshmi apo për gabime materiale të konstatuara. Për këtë vendim mund të bëhet ankim në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 30 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

KRYETAR
Petrît Ahmeti